

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **M. B.**, zastoupeného JUDr. Alexandrem Királyem, Ph.D., advokátem se sídlem L. Poděště 1883, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 8. 2015, č. j. 57 A 51/2015 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti ve výši 5.000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V záhlaví uvedeném usnesením Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) odmítl žalobu, jíž se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného spočívající v nevydání rozhodnutí o odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Plzně ze dne 13. 3. 2014, č. j. MMP/054489/14, jímž byl žalobce uznán vinným z naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů pro porušení § 74 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Důvodem odmítnutí žaloby bylo nevyčerpání prostředků obrany proti nečinnosti.

[2] Dne 28. 12. 2015 podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) prostřednictvím svého zástupce proti usnesení krajského soudu kasační stížnost.

[3] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda byla kasační stížnost podána v zákonné lhůtě, protože pouze v takovém případě může být meritorně projednána, přičemž shledal, že kasační stížnost byla podána opožděně.

[4] Podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“), musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti přitom nelze prominout. Kasační stížnost se podle § 106 odst. 4 s. ř. s. podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal.

[5] Podle § 17 odst. 1 věty druhé zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů platí, že *umožňuje-li to povaha dokumentu a má-li fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zpřístupněnu svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě.*

[6] Zákonem stanovenou prioritu doručování písemností do datové schránky reflektuje také § 42 odst. 1 s. ř. s., podle něhož *„soud doručuje písemnosti do datové schránky, není-li možné doručit písemnost tímto způsobem, doručuje ji soud soudním doručovatelem, prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence nebo prostřednictvím veřejné datové sítě.“*

[7] Nejvyšší správní soud ve vztahu k doručování soudních písemností zástupcům účastníků dovodil, že datová schránka představuje preferovaný způsob doručování, přičemž pokud soud tento způsob doručování nezvolí, může se jednat o procesní pochybení, které nelze zhojit ani tím, že bylo doručeno do sídla zástupce stěžovatele jiným způsobem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2013, č. j. 7 Afs 73/2012 - 36). Na straně druhé z tohoto právního názoru plyne, že jiné způsoby doručování soudních písemností advokátům jako zástupcům účastníků řízení jsou přípustné tehdy, existují-li pro takový postup překážkové důvody objektivní povahy, např. dočasná nefunkčnost systému datových schránek, nefunkční datová schránka adresáta apod. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2014, č. j. 3 As 95/2013 - 22).

[8] V nyní posuzovaném případě krajský soud z důvodu nefunkčnosti internetového připojení a tím i datových schránek doručoval usnesení zástupci stěžovatele poštou (srov. úřední záznam na č. l. 33 spisu), a to na adresu jeho sídla na L. Poděště 1883/5, Ostrava – Poruba. Z doručanky založené na č. l. 32 spisu krajského soudu je zřejmé, že zásilka, jejíž adresát byl nadepsán jako „*JUDr. Alexandr Király, Ph.D, advokát*“ byla dne 2. 10. 2015 převzata paní H. K. V rubrice „vztah osoby, která zásilku převzala, k adresátovi“ je uvedena poznámka „zmoc. osoba“ a (zřejmě) „matka“.

[9] Krajský soud mohl při krátkodobém výpadku systému datových stránek vyčkat jejich zprovoznění, na druhou stranu nelze jeho postup za dané situace považovat za nezákonný a doručení náhradním způsobem za právně neúčinné. Takový postup je ospravedlnitelný tím spíše, jestliže tak krajský soud učinil (jak se Nejvyšší správní soud domnívá z data vyhlášení usnesení a z dat doručování uvedených ve spise krajského soudu) ve snaze dodržet třicetidenní lhůtu pro odeslání písemného vyhotovení rozhodnutí podle § 158 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

[10] K obecnému pojmu „řádné doručení“ Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2009, sp. zn. 1 Afs 148/2008, konstatoval, že *„řádné doručení písemností v praxi znamená, že se písemnost zašle nebo odevzdá tomu, komu je určena, a že existuje důkaz o tom, že daná osoba písemnost převzala. Důvodem existence právní úpravy doručení je jistě mimo jiné i potřeba zabezpečit, aby si doručující správní orgány či soudy mohly být jisty, že se písemnost dostala do rukou adresáta. Je-li totiž adresát s obsahem písemnosti obeznámen, potom otázka, zda bylo doručení vykonáno předepsaným způsobem, nemá význam. Nedodržení formy tedy samo o sobě neznámá, že se doručení musí zopakovat, rozhodující je, zda se daná písemnost dostala do rukou adresáta.“*

[11] Soud nepřistoupil na argumentaci, podle níž bylo rozhodnutí krajského soudu zástupci stěžovatele doručeno až dne 24. 12. 2015, a to jeho otcem při štedrovečerním setkání, a že doručení rozhodnutí krajským soudem otci, jmenovci advokáta žijícímu na stejné adrese jako je advokátovo sídlo, není účinné.

[12] Především, otázky volby sídla a oprávnění třetích osob k přebírání pošty je věcí advokáta. Za druhé, z doručky je zřejmé, že písemnost převzala paní H. K., nikoliv otec zástupce stěžovatele. Jen stěží by bylo možno uvěřit, že by zásilku viditelně adresovanou advokátovi předala jinému rodinnému příslušníku, byť téhož jména a příjmení (zde soud pro nadbytečnost ani nepřistoupil ke zjišťování shody akademických titulů adresáta a jeho otce). A i kdyby, otec by nepochybně poznal dříve, než za dva měsíce, že zásilka není určena jemu. A konečně, účelovost tvrzení ohledně doručení napadeného usnesení je zřejmá i z přípisu zástupce stěžovatele ze dne 12. 10. 2015, v němž sice sděluje, že mu toto usnesení nebylo dosud doručeno, současně ale na výzvu soudu sděluje adresu pro vrácení soudního poplatku za žalobu. Podstatně dříve, než tvrdí, se tedy přinejmenším dozvěděl, že rozhodnutí ve věci bylo vydáno, a jako advokát se v zájmu svého klienta měl zajímat o obsah rozhodnutí soudu a otázku jeho doručení.

[13] Bylo-li tedy rozhodnutí krajského soudu doručeno v pátek 2. 10. 2015, dvoutýdenní lhůta k podání kasační stížnosti uplynula v pátek 16. 10. 2015, neboť tento den se svým označením shoduje se dnem doručení rozhodnutí krajského soudu, který je určující pro počátek lhůty (srov. § 106 odst. 2 a § 40 s. ř. s.)

[14] Zástupce stěžovatele odeslal kasační stížnost Nejvyššímu správnímu soudu ze své datové schránky až v pondělí 28. 12. 2015, tedy více než dva měsíce po uplynutí dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti.

[15] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako opožděnou za použití § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[16] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o vrácení

zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč k rukám zástupce stěžovatele, a to do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2016

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu